

Nr 109.

Av herr **Heiding m. fl.**, *angående tryckning av en förteckning över bondeståndets ledamöter under tiden 1600—1697.*

Vid 1935 års riksdag väcktes motioner i riksdagens båda kamrar om tryckning av en av dåvarande materialförvaltaren Ludvig Mårtensson upprättad förteckning av bondeståndets ledamöter under tiden 1710—1800. Motionärerna framhöllo »att en sådan förteckning över bondeståndets ledamöter, som här föreligger, skulle, om den utgaves, på ett synnerligen värdefullt sätt meddela upplysning utöver det större arbetet Riksdagens historia ej minst därigenom att ett större material framlades till ökad kännedom om bondeståndets sociala historia och det personliga sambandet mellan riksdagens bondestånd och den folkliga självstyrelsen i härad och socknar». Riksdagen biföll motionerna, och riksgäldskontoret fick i uppdrag att låta ombesörja tryckningen av denna förteckning, som utkom i tryck 1937. Det har visat sig, att denna förteckning har varit en mycket använd bok i bibliotek och för enskild forskare. Efter utgivandet av ovan nämnda förteckning har samme författare utarbetat en förteckning över ledamöterna i bondeståndet 1600—1697, som föreligger i manuskript och som skulle bli ett synnerligen värdefullt komplement till den redan tryckta förteckningen, vilket framgår av de vid motionen bifogade intygen (bil. 1 och 2). Innan manuskriptet lämnas till trycket, har författaren uttalat en önskan, att i likhet med vad som skedde med den förra förteckningen riksgäldskontoret underställer manuskriptet en vetenskaplig granskning. Den förra förteckningen trycktes i en upplaga av 2000 ex., men på grund av ökade tryckningskostnader och på grund av pappersbristen bör upplagan kunna minskas till 500 ex. för utdelning till bibliotek och riksdagens ledamöter, och skulle trycknings- och häftningskostnaderna uppgå till 4 500 kronor, vartill kommer kostnaden för den vetenskapliga granskningen.

På grund av det ovan anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att medel ställas till riksgäldskontorets förfogande för en upplaga av 500 ex. och att kostnaden härför bestrides från förslagsanslaget till riksdagskostnader.

Stockholm den 20 januari 1949.

Arthur Heiding.

Rickard Lindström.

Fritiof Domö.

Emil Petersson.

Harald Åkerberg.

Ragnar Aaby-Ericsson.

L. Tjällgren.

P. J. Näslund.

Bilagor 1—3.

Riksarkivarien.

F. d. materialförvaltaren Ludvig Mårtensson, som år 1937 efter beslut av riksdagen utgav »Förteckning över bondeståndets ledamöter vid riksdagarna 1710—1800», har utarbetat manuskript till en liknande förteckning för tiden 1600—1697. Då han har för avsikt att söka få även denna del publicerad, har han bl. a. anhållit om mitt utlåtande om värdet för den historiska och personhistoriska forskningen av en sådan förteckning. Det företedda manuskriptet ger vid handen, att stor möda nedlagts på att ur olika delar av riksarkivets (inkl. kammararkivets) samlingar sammanföra fullständigast möjliga uppgifter och att systematisera dem. Att dessa i allmänhet äro mindre fullständiga än i den tidigare förteckningen är en följd av arten av källmaterialet men detta hindrar icke att en förteckning över 1600-talets bonderiksdagsmän sådan den kan åstadkommas skulle vara till stort gagn för forskningen och säkerligen komma att bespara många forskare såväl i riksdagens som i de särskilda orternas historia mycket tidsödande arbete. Den tidigare förteckningen över 1700-talets bonderiksdagsmän har vunnit fackmännens uppskattning (jfr Hist. tidskr. 1938, s. 207). Det synes mig emellertid naturligt, att det nya arbetet liksom det tidigare före tryckningen underkastas en vetenskaplig granskning. Under denna förutsättning anser jag mig kunna uttala, att det vore till fördel för forskningen, om Herr Mårtenssons om stort intresse för uppgiften vittnande arbete genom riksdagens försorg kunde befordras till trycket.

Stockholm den 19 januari 1949.

B. Boëthius.

Riksdagsbiblioteket, överbibliotekarien.

En publicering av den förteckning över bondeståndets ledamöter under 1600-talet, som utarbetats av f. d. materialförvaltaren Ludvig Mårtensson i huvudsaklig överensstämmelse med den av honom tidigare upprättade och genom riksdagens förmedlan utgivna förteckningen över 1700-talets bondeståndsledamöter, finner jag såsom värdefull för riksdagshistorisk och personhistorisk forskning vara i hög grad önskvärd.

Stockholm den 19 januari 1949.

Erik Winge.

På begäran ha vi härmed äran meddela att tryckningskostnaden för en publikation »Förteckning över Bondeståndets ledamöter», som enligt uppgift kommer att omfatta samma sidantal (226) som den år 1937 tryckta förteckningen, beräknas till 4.500:— kronor vid en upplaga av 500 ex. Priset inkluderar tryckpapper samt häftning i tryckta omslag och skärning.

Stockholm den 18 januari 1949.

Högaktningsfullt
K. L. Beckmans Boktryckeri
Lennart Åkerman.